

Katalog Wartości

Publicznego Przedszkola nr 1 w Złotowie (19.02.2017r.)

SPIS TREŚCI

1. WARTOŚCI

- 1.1. Wstęp. Co to są wartości ?.....
- 1.2. Wartości ujęte w katalogu
- 1.3. Formy oddziaływań wychowawczych
- 1.4. Metody pracy wychowawczej
- 1.5. Zadania wychowawcze (dyrektor, nauczyciele, rodzice, pracownicy niepedagogiczni, rada rodziców)

2. PROPOZYCJE DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

- 2.1. Kulturalny przedszkolak
- 2.2. Koleżeński przedszkolak
- 2.3. Samodzielny przedszkolak
- 2.4. Zdrowy i bezpieczny przedszkolak
- 2.5. Przedszkolak przyjacielem przyrody
- 2.6. Przedszkolak miłośnikiem sztuki
- 2.7. Przedszkolak kocha swoją rodzinę i celebrytuje z nią tradycje
- 2.8. Przedszkolak dobrym Złotowianinem i Polakiem

3. ABSOLWENT PRZEDSZKOLA

- 3.1. Charakterystyka absolwenta

4. EWALUACJA „KATALOGU WARTOŚCI”.....

5. PLAN DZIAŁAŃ – KSZTAŁTOWANIE POSTAW – WYCHOWANIE DO WARTOŚCI

6. SCENARIUSZE

- 6.1. Przystanek szacunek
- 6.2. Przystanek uczciwość
- 6.3. Przystanek przyjaźń
- 6.4. Przystanek samodzielność
- 6.5. Przystanek zdrowie.....
- 6.6. Przystanek odpowiedzialność
- 6.7. Przystanek piękno
- 6.8. Przystanek miłość.....
- 6.9. Przystanek patriotyzm
- 6.10. Przystanek tolerancja
- 6.11. Przystanek pokój - pokojowe nastawienie

WNIOSKI.....

ZAKOŃCZENIE.....

BIBLIOGRAFIA.....

ANEKSY

Katalog Wartości

Publicznego Przedszkola nr 1 w Złotowie

”Pomóżmy dzieciom, by każdy z nich stał się tym, kim stać się może”

Janusz Korczak

„Katalog Wartości” to plan działań wychowawczych adresowany do dzieci 3–6 letnich naszego przedszkola. Zawiera on, propozycje działań wychowawczych zmierzających do osiągnięcia założonych celów zapewniających wypracowanie u wychowanków pożądanego norm postępowania i zachowania, ułatwiających im prawidłowe funkcjonowanie w środowisku zgodnie z przyjętymi normami społecznymi.

Działania obejmować będą również rodziców, w celu ujednolicenia oddziaływań i osiągnięcia sukcesów.

Co to są wartości?

„Pytanie o wartości – to przecież (...)
pytanie o kompas, według którego mamy się
orientować, gdy szukamy drogi w życiu”

(W. Weisenberg Część i całość.
Rozmowy o fizyce atomu)

Wartości nie są czymś oczywistym. Nie rodzą się z ich znajomością czy umiejętnością kierowania nimi. Dlatego czymś ważnym i oczywistym jest zapewnienie wszystkim dzieciom warunków do nauki wartości, by miały szansę posługiwać się nimi. Musimy pamiętać, że wartości przede wszystkim wnosimy z domu rodzinnego, a przedszkole jest miejscem, które powinno wspierać rodziców przy ich wprowadzaniu. Mocny system wartości i umiejętności ich stosowania w życiu to najważniejszy kapitał, w jaki powinniśmy wyposażać dziecko. Należy nauczyć dzieci:

- jak być przyzwoitym człowiekiem,
- jak budować dobre relacje z rówieśnikami,
- jak dokonywać właściwych wyborów.

Należy uczyć wartości moralnych gdyż brak wartości stanowi zagrożenie dla świata.

Najważniejsza w nauczaniu wartości powinna być świadomość dorosłych, że nie teoria, lecz ich własny przykład i zachowania najgłośniej przemawiają do dzieci. Trzeba być jednak uważnym, by praktykowane przez nas wartości w życiu codziennym, były spójne z tymi, których nauczamy. Wychowując dzieci należy pamiętać o tym, iż uczy się ono w zależności od środowiska, w którym żyje.

Pedagog Rafał Ryszka stworzył dziecięcy system wartości, który w formie zawartych pytań jest apelem do dorosłych.

- **Skąd mam wiedzieć, co to są wartości ?** - pokaż mi je wszystkie.
- **Skąd mam wiedzieć, jak bronić swoich wartości ?** - pokaż mi, jak się to robi.
- **Skąd mam wiedzieć, co jest ważne ?** - pokaż mi, co jest najważniejsze.
- **Skąd mam wiedzieć, że wartości nabywa się od najmłodszych lat, a nie dopiero jak „dorosnę” ?** - pokazuj mi dobre wartości od urodzenia, a nie czekaj na właściwy moment.
- **Skąd mam wiedzieć, że pieniądze, sława, pośpiech to fałszywa droga ?** - przecież pozwalasz mi słuchać bez przerwy, że to jest najważniejsze w życiu.
- **Skąd mam wiedzieć, że złego przykładu nie dają mi „inni”, „ludzkość”, tylko TY ?**
- **A jeśli od CIEBIE nauczę się dobrych zasad, – co obchodzi mnie zły przykład „ludzkości” ?**
- Przecież tego, co najważniejsze w życiu nie nauczę się z książek, oglądając telewizję, słuchając piosenek czy słuchając wszystkich dorosłych - tylko obserwując Ciebie.

Wartości ujęte w Katalogu:

- **Zdrowy i bezpieczny przedszkolak** -zdrowie, bezpieczeństwo
- **Mądry Przedszkolak** - inteligencja, mądrość, pomysłowość , aktywność, podmiotowość
- **Koleżeński przedszkolak** - dobroć, uczciwość, współpraca, wzajemna pomoc, zgoda
- **Samodzielny przedszkolak** - samodzielność, odwaga, odpowiedzialność, spryt, samorealizacja
- **Kulturalny przedszkolak** - twórczość, wrażliwość, szlachetność, dobroć, troskliwość, wewnętrzne piękno
- **Przedszkolak przyjacielem przyrody**- oszczędność, dobroczynność, hojność, poszanowanie dóbr

- **Przedszkolak kocha swoją rodzinę i celebrować z nią tradycje** - miłość, rodzina, szacunek, szczęście
- **Przedszkolak dobrym Złotowianinem i Polakiem**- miłość do ojczyzny i własnego narodu, wolność
- **Przedszkolak miłośnikiem sztuki**

Formy oddziaływań wychowawczych:

- zabawy samorządne,
- zajęcia i zabawy zorganizowane,
- spacer, wycieczki, zabawy na powietrzu.

Metody pracy wychowawczej

- aktywizujące (drama, wystawa, pokaz),
- problemowe (gry dydaktyczne, giełda pomysłów, inscenizacja, scenki rodzajowe).
- podające (opowiadanie, pogadanka, historyjka obrazkowa, wiersze, piosenki, praca z tekstem),

ZADANIA WYCHOWAWCZE

Dyrektor przedszkola:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie przedszkola i poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej,
- koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawcze,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka.

Nauczyciele:

- poznają dzieci oraz ich środowisko, a także utrzymują stały kontakt z rodzicami,
- organizują spotkania, wspierają i wspomagają rodziców w działaniach wychowawczych i opiekuńczych,
- współpracują z rodziną dziecka w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych,
- poznają oczekiwania rodziców wobec przedszkola,
- rozwiązują indywidualne problemy poprzez udzielanie dzieciom wszechstronnej pomocy,
- propagują zasady kulturalnego zachowania,
- troszczą się o zdrowie dzieci, w szczególności poprzez wdrażanie ich do dbałości o higienę osobistą oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa,
- tworzą bezpieczną dla dziecka atmosferę, warunkującą zdrowie fizyczne i psychiczne,
- stosują środki wychowawcze wzmacniające pozytywne zachowania dzieci,
- eliminują zachowania niepożądane, zgodnie z obowiązującymi w przedszkolu zasadami,
- kształtują postawy wychowanków zgodnie z normami określonymi w programie wychowawczym przedszkola,

- systematycznie poszerzają zakres swoich kompetencji wychowawczych, zwłaszcza umiejętność skutecznej komunikacji interpersonalnej,
- wzajemnie wspierają swoje działania w ramach pracy zespołowej nauczycieli.

Rodzice:

- współdziałają z nauczycielami w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych i utrwalania efektów pracy wychowawczej nauczycieli,
- angażują się w proponowane przez przedszkole działania w celu usprawnienia swoich kompetencji wychowawczych,
- wspomagają dziecko w rozwoju wg wskazówek udzielanych przez nauczycieli lub specjalistów,
- przekazują nauczycielom oraz dyrektorowi wnioski z obserwacji pracy przedszkola.
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci.

Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym nauczyciela,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

Rada Rodziców:

- reprezentuje ogół rodziców oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy przedszkola,
- współuczestniczy w opracowaniu planu działań wychowawczych przedszkola.

PROPOZYCJE DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

Kulturalny przedszkolak

Działania wychowawcze:

1. Przyzwyczajanie dzieci do przestrzegania zasad dotyczących utrzymywania porządku i szanowania zieleni w najbliższym otoczeniu (papierki wrzucamy do kosza, nie deptamy trawników i skwerków, nie niszczymy drzew i krzewów).
2. Opanowanie umiejętności kulturalnego jedzenia (itp. nie mówienie z pełnymi ustami, używanie serwetki, itp.).
3. Szanowanie wspólnych zabawek i odkładanie ich na swoje miejsce.
4. Rozmawianie z dziećmi na temat prostych zasad *savoir-vivre*, stosowanie ich w sytuacjach codziennych.
5. Uczenie się mówienia miłych słów oraz dziękowania innym za te słowa.
6. Poszanowanie własności i wytworów pracy kolegów.
7. Utrwalenie nawyków kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych (w sklepie, autobusie, kinie).

8. Dostarczenie dzieciom wzorców właściwego zachowania się (postawa nauczycielki, postacie z literatury, itp.)
9. Uczenie się używania zwrotów grzecznościowych w określonych sytuacjach (dzień dobry, do widzenia, proszę, przepraszam, dziękuję).
10. Spokojne i ciche zachowanie się, podczas gdy inni odpoczywają.
11. Wdrażanie dzieci do respektowania poleceń dorosłych.
12. Dbanie o higienę ciała i estetyczny wygląd.

Koleżeński przedszkolak

Działania wychowawcze:

1. Opiekowanie się nowymi kolegami oraz tymi, którzy tej pomocy potrzebują (rozumienie ich zagubienia i nieporadności).
2. Zawieranie umów z dziećmi dotyczących właściwego zachowania się w przedszkolu.
3. Sprawianie radości innym dzieciom przez składanie życzeń imieninowych, urodzinowych, wykonywanie dla nich upominków.
4. Dostrzeganie i przeciwstawianie się przejawom samolubstwa, okrucieństwa, przezywania, dokuczania, zawziętości (rozumienie przeżyć z tym związanych).
5. Sprawianie radości choremu koledze przez: wspólne napisanie listu, przygotowanie upominku, odwiedziny.
6. Wyrabianie nawyku uprzejmego witania się z kolegami spotkanymi w szatni lub na podwórku (mówienie „Cześć”, „Dzień dobry”, skinienie ręką, itp.)
7. Słuchanie kolegów pełniących dyżur w grupie, podporządkowywanie się ich poleceniom i uwagom.
8. Uczenie się właściwego zachowania podczas rozwiązywania zaistniałego konfliktu – używanie zwrotów grzecznościowych, korzystanie z pomocy i doradztwa nauczycielki, zrozumienie tego, co przeżywają inni.
9. Uczenie się oceny własnych zachowań, rozróżnianie dobra od zła (wykorzystanie literatury).
10. Rozumienie, że inni mają takie same potrzeby jak ja: uczestnictwa w zabawach, korzystania z zabawek, spożywania słodczych (w związku z tym dzielenie się nimi).
11. Interesowanie się wytworami swoich kolegów, dostrzeganie wysiłku włożonego w ich powstanie, poszanowanie własności i wytworów pracy kolegów.
12. Udział w konkursach wewnątrz i międzyprzedszkolnych.

DODATKOWO: akcje charytatywne: np. zbiórka plastikowych zakrętek na rzecz chorych dzieci, ubrań dla dzieci z Domu Dziecka

Samodzielny przedszkolak

Działania wychowawcze:

1. Dostarczanie wzorców zachowań poprzez literaturę dziecięcą

2. Nauka ubierania się i rozbierania
3. Nauka przewracania rzeczy na prawa stronę
4. Nauka samodzielnego korzystania z toalety
5. Nauka mycia rąk z zachowaniem kolejnych etapów
6. Nauka prawidłowego mycia zębów

Zdrowy i bezpieczny przedszkolak

Działania wychowawcze:

1. Przestrzeganie określonych zasad dotyczących bezpieczeństwa podczas pobytu w przedszkolu /w sali, na podwórku, w łazience, podczas zajęć itp./,
2. Przestrzeganie zasad dotyczących niebezpiecznych zabaw /zapalkami i innymi niebezpiecznymi przedmiotami, w niedozwolonych miejscach /,
3. Przestrzeganie zakazu samowolnego korzystania z urządzeń elektrycznych podłączonych do sieci,
4. Przestrzeganie zakazu zrywania nieznanych roślin i grzybów,
5. Dbanie o higienę,
6. Poznanie podstawowych zasad zdrowego odżywiania,
7. Poznanie zasad uczestnictwa w ruchu drogowym
8. Rozumienie potrzeby pobytu na świeżym powietrzu,
9. Wycieczki oraz spacer do parku i wokół przedszkola,
10. Pogadanki dotyczące zachęcania dzieci do czynnego wypoczynku, poszanowania środowiska przyrodniczego, do ograniczania czasu spędzanego przed telewizorem,
11. Organizowanie teatryków o tematyce prozdrowotnej,
12. Nauka wierszy i piosenek o tematyce prozdrowotnej
13. Udział w zmaganiach sportowych podczas Międzyprzedszkolnej Olimpiady Sportowej,
14. Przenoszenie (w okresie wiosenno-letnim) zabaw ruchowych do ogrodu,
15. Wspólne spożywanie posiłków, także poczęstunku razem z rodzicami lub dziadkami.
16. Dostarczanie wzorców właściwego zachowania,
17. Spotkania ze specjalistami, np. lekarzem, weterynarzem, policjantem, strażakiem, itp., poznanie niektórych możliwości radzenia sobie w sytuacjach zagrażających własnemu bezpieczeństwu
18. Praktyczna nauka numerów alarmowych z udziałem zaproszonych gości (strażak, ratownik medyczny, policjant)

18. Kontynuowanie wdrażania programu autorskiego „Gimnastyka, ruch to zdrowie- przedszkolaczek ci to powie”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Moje dziecko idzie do szkoły” „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”.
19. Codzienna realizacja ćwiczeń porannych (dzieci 3 letnie - zabawa ruchowa)
20. Systematyczne stosowanie zestawów zabaw ruchowych - dzieci 3-4 letnie, zestawów ćwiczeń gimnastycznych - dzieci 5-6 letnie
21. Codzienna realizacja zabaw ruchowych- minimum 2 zabawy dziennie
22. Zapewnienie dzieciom możliwości wyciszenia się i odpoczynku oraz stosowanie zabaw relaksacyjnych
23. Nauka bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię
24. Prowadzenie zajęć gimnastycznych z zastosowaniem metod twórczych : Weroniki Sherborne, K. Orffa, R. Labana, A. A. Kniessów oraz opowieści ruchowych
25. Zachęcanie do próbowania nowych smaków (degustacja soków, surówek, owoców, warzyw)

Dodatkowo: organizowanie spacerów, wycieczek, pogadanek z pielęgniarką , zabaw w ogródku przedszkolnym, wykonywanie kanapek

Przedszkolak przyjacielem przyrody

Działania wychowawcze:

1. Kształtowanie postaw proekologicznych.
2. Wprowadzanie dzieci w świat przyrody, ukazywanie jej piękna.
3. Kształtowanie opiekuńczej postawy dzieci w stosunku do zwierząt i roślin.
4. Ukazywanie sposobów chronienia przyrody.
5. Podejmowanie przez dzieci konkretnych działań na rzecz środowiska naturalnego.

DODATKOWO:

Zbiórka puszek i baterii, zbiórka artykułów do Schroniska dla zwierząt, akcja „Sprzątanie świata”, hodowle zwierząt i roślin w kąciakach przyrody.

Przedszkolak miłośnikiem sztuki

Działania wychowawcze:

1. Rozwijanie u dzieci zainteresowania teatrem, muzyką, malarstwem, rzeźbą i architekturą (także architekturą zieleni i architekturą wnętrz)
2. Zapoznavanie dzieci z dziełami wybitnych malarzy, rzeźbiarzy poprzez prezentację zdjęć, oglądanie książek, prezentacje multimedialne itd.
3. Organizowanie w przedszkolu wystaw o malarzach, rzeźbiarzach z reprodukcjami ich prac np. z „kalendarzy”
4. Zapoznavanie dzieci ze sztuką ludową, tradycjami i obrzędami charakterystycznymi dla swojego regionu
5. Stworzenie dzieciom warunków do rozwijania wyobraźni i myślenia przestrzennego poprzez rysowanie, malowanie, lepienie, konstruowanie.
6. Organizowanie wycieczek do muzeum i na wystawy w środowisku lokalnym

Przedszkolak kocha swoją rodzinę i celebryje z nią tradycje

Działania wychowawcze:

1. Pobudzanie ciekawości do interesowania się tradycjami swojej rodziny

2. Zacieśnianie więzi rodzinnych poprzez udział rodziców i dziadków w uroczystościach i imprezach organizowanych w przedszkolu (zajęcia otwarte, uroczystości okolicznościowe, wycieczki, pikniki, Olimpiada Sportowa, zajęcia adaptacyjne, itp.),
3. Budzenie szacunku dla dziadków, rodziców i innych członków rodziny.
4. Wspólne świętowanie z okazji różnych świąt i uroczystości
5. Przeżywanie radości z bycia razem.
6. Uwrażliwienie dzieci na potrzeby innych członków rodziny.
7. Samodzielne podejmowanie prostych obowiązków w domu i w przedszkolu, sprzątanie swoich zabawek, układanie książek, opieka nad zwierzętami.
8. Organizowanie spotkań z rodzicami i dziadkami celem poznania ich pracy zawodowej, wysłuchania ciekawych opowieści, itp.,

DODATKOWO:

Organizowanie uroczystości z okazji święta Babci i Dziadka, Dnia Mamy i Taty, Mikołajki

Przedszkolak dobrym Złotowianinem i Polakiem

Działania wychowawcze:

1. Rozwijanie zainteresowania własną miejscowością i regionem.
2. Dostarczanie wiedzy nt. ojczyzny (stolica, najważniejsze rzeki i miasta, położenie na mapie).
3. Nabywanie właściwego stosunku do symboli narodowych.
4. Uświadczenie i wpajanie szacunku do kultury własnego narodu i jego dziedzictwa (m.in. muzea, galerie, zabytki, postacie historyczne).
5. Zainteresowanie dzieci niektórymi krajami Unii Europejskiej.
6. Kształtowanie akceptacji odmienności ludzi, także z innych krajów i kontynentów.
7. Uświadczenie dzieciom ich przynależności narodowej (podczas zajęć i przy nadarzających się okazjach,

DODATKOWO: organizowanie spacerów, wycieczek po Złotowie, wycieczki do muzeum ,

ABSOLWENT PRZEDSZKOLA

- Przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (stara się współdziałać w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych.
- Samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań.
- Wie, że nie należy chwalić się bogactwem i nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach, a także wyszydzać i szykanować innych,
- Posiada umiejętności oceniania siebie i innych bez krytykowania.
- Wie, jak trzeba zachować się w sytuacji zagrożenia i gdzie można otrzymać pomoc, umie o nią poprosić.
- Wie, jak należy się zachować na uroczystościach, np. na koncercie, festynie, przedstawieniu, w teatrze, w kinie,
- Zna siebie – własne możliwości, swoją wartość, indywidualne uzdolnienia.
- Wierzy w siebie – umie pokonywać trudne sytuacje.
- Potrafi nazywać uczucia towarzyszące mu w różnych sytuacjach oraz radzić sobie z uczuciami negatywnymi.
- Rozumie uczucia innych.
- Jest swobodny w relacjach z dorosłymi i umie bronić własnych racji i słuchać ze zrozumieniem innych.
- Ma poczucie partnerstwa, równego i sprawiedliwego traktowania siebie nawzajem
- Dotrzymuje zawieranych umów.
- Jest wrażliwy i tolerancyjny.
- Potrafi współdziałać i współpracować dla osiągnięcia wspólnego celu.
- Wie, jakiej jest narodowości
- Wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa.

Ewaluacja „Katalogu wartości”

Aby przekonać się:

- czy zaproponowane działania wychowawcze są podejmowane ?
- czy zaproponowane w „Katalogu wartości” działania wychowawcze mają pożądaną wpływ na wychowanków ?
- jakie są efekty podejmowanych działań wychowawczych?
- czy rodzice wspólnie z przedszkolem podejmują takie działania?
- czy efekty tych działań są zauważane, akceptowane i kontynuowane przez rodziców?
- czy konieczne jest dokonanie zmian w prowadzonych działaniach wychowawczych?

Konieczne jest przeprowadzenie ewaluacji – działań zmierzających do stwierdzenia, czy zawarte w nim działania wychowawcze są skuteczne w pracy wychowawczo-dydaktycznej. Istotne jest, więc określenie efektywności i badanie przyrostu kompetencji poprzez zaplanowane działania.

Sposoby ewaluacji:	Osoby odpowiedzialne	Termin	Uwagi
1. Analiza dokumentacji pedagogicznej:	dyrektor	I i II półrocze	
• roczny plan działań Publicznego Przedszkola nr1	dyrektor nauczycielki		
• zapisy w dziennikach,	dyrektor		
• arkusze obserwacji,	dyrektor		
• hospitacje diagnozujące,	dyrektor		
• analiza działań i przedstawienie efektów działań ujętych w „Katalogu wartości” na radzie analityczno-kontrolnej za I i II półrocze	nauczycielki	I i II półrocze	
2. Analiza dokumentacji współpracy z rodzicami:			
• protokoły zebrań z rodzicami,	dyrektor, nauczycielki	I i II półrocze	
• informacje zwrotne od rodziców,	nauczycielki	na bieżąco	
• arkusze obserwacji dzieci	nauczycielki	na bieżąco	
• ankieta dla rodziców	dyrektor nauczycielki	koniec maja	
3. Analiza twórczości dziecięcej: • słownej, muzycznej, plastycznej, teatralnej.	nauczycielki	na bieżąco	
4. Rozmowy z dziećmi, rodzicami, wychowawcami grup.	dyrektor nauczycielki	na bieżąco	
5. Ocena grupy przez nauczyciela na radzie analityczno-kontrolnej za I i II półrocze	nauczycielki	I i II półrocze	
7. Prezentacje dokonań dzieci	nauczycielki	na bieżąco	
8. Materiał reportażowy, np. zdjęcia, nagrania itp.	nauczycielki	na bieżąco	
9. Wykaz artykułów zamieszczanych dla rodziców w gazetkach i na stronie internetowej	nauczycielki	I i II półrocze	

Wnioski z ewaluacji posłużą do modyfikacji działań wychowawczych ujętych w „Katalogu wartości” w celu podniesienia efektów tych działań.

5. PLAN DZIAŁAŃ: KSZTAŁTOWANIE POSTAW. WYCHOWANIE DO WARTOŚCI.

Zakładane osiągnięcia dziecka:

- **zna wartości cenne dla człowieka** : zdrowie, miłość, odpowiedzialność, tolerancja, szacunek, szczęście, prawda, piękno, przyjaźń, uczciwość, pokojowe nastawienie,
- **wykazuje w zachowaniu właściwe postawy moralne**

Cele główne:

- Wprowadzanie dzieci w świat wartości i emocji.
- Działanie w systemie wartości.
- Poszukiwanie wartości, odkrywanie i doświadczanie ich wraz dzieckiem.
- Poznawanie emocji i radzenie sobie z nimi.

Formy realizacji: zabawy, zajęcia, spacer, spacer i wycieczki, wystawy, spotkania,

Metody:

Metody aktywizujące (przeżywanie różnorodnych treści i wartości): drama, wystawa, pokaz, teatryki

Metody problemowe (odkrywanie nowych wiadomości podczas rozwiązywania problemów oraz samodzielnego poszukiwania): gry dydaktyczne, „burza mózgów”, inscenizacja, projektów,

Metody podające (pryswajanie podanego, gotowego materiału): pogadanka; opowiadanie; opis, objaśnienie, wyjaśnienie, wiersze, piosenki, praca z tekstem, historyjka obrazkowa

Metody praktyczne (działanie polegające na zmienianiu rzeczywistości i samego siebie poprzez sprawdzanie wiadomości w praktyce): ćwiczenia,

Wskaźniki - wartości	Działania		Monitoring	Termin	Osoba odpowiedzialna	Ewaluacja
	Działania wychowawcze:	Cykl zajęć: „Podróż do krainy wartości”				
I. Kulturalny przedszkolak - uprzejmość - savoir-vivre, - grzeczność, - kultura osobista – umiejętność obcowania z ludźmi	Przyzwyczajanie dzieci do przestrzegania zasad dotyczących utrzymywania porządku i szanowania zieleni w najbliższym otoczeniu (papierki wrzucamy do kosza, nie deptamy trawników i skwerów, nie niszczymy drzew i krzewów). Opanowanie umiejętności kulturalnego jedzenia (itp. nie mówienie z pełnymi ustami, używanie serwetki, itp.). Szanowanie wspólnych zabawek i odkładanie ich na swoje miejsce. Rozmawianie z dziećmi na temat prostych zasad <i>savoir-vivre</i> , stosowanie ich w sytuacjach codziennych. Uczenie się mówienia miłych słów oraz dziękowania innym za te słowa. Poszanowanie własności i wytworów pracy kolegów. Utrwalenie nawyków kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych (w	I zajęcie „Podróż do krainy wartości – przystanek grzeczność,,	- zapis w dzienniku zajęć	październik	- nauczycielki	- analiza za I i II półrocze - hospitacje

	sklepie, autobusie, kinie). Dostarczenie dzieciom wzorców właściwego zachowania się (postawa nauczycielki, postaci z literatury, itp.) Uczenie się używania zwrotów grzecznościowych w określonych sytuacjach (dzień dobry, do widzenia, proszę, przepraszam, dziękuję). Spokojne i ciche zachowanie się, podczas gdy inni odpoczywają. Wdrażanie dzieci do respektowania poleceń dorosłych. Dbanie o higienę ciała i estetyczny wygląd.					
II. Koleżeński przedszkolak - szacunek; - przyjaźń - prawda	Działania wychowawcze: 1. Opiekowanie się nowymi kolegami oraz tymi, którzy tej pomocy potrzebują (rozumienie ich zagubienia i nieporadności). 2. Zawieranie umów z dziećmi dotyczących właściwego zachowania się w przedszkolu. 3. Sprawianie radości innym dzieciom przez składanie życzeń imieninowych, urodzinowych, wykonywanie dla nich upominków. 4. Dostrzeganie i przeciwstawianie się przejawom samolubstwa, okrucieństwa, przezywania, dokuczania, zawziętości (rozumienie przeżyć z tym związanych). 5. Sprawianie radości choremu koledze przez: wspólne napisanie listu, przygotowanie upominku, odwiedziny. 6. Wyrabianie nawyku uprzejmego witania się z kolegami spotkanymi w szatni lub na podwórku (mówienie „Cześć”, „Dzień dobry, skinienie ręką, itp.). 7. Słuchanie kolegów pełniących dyżur w grupie, podporządkowywanie się ich poleceniom i uwagom. 8. Uczenie się właściwego zachowania podczas rozwiązywania zaistniałego konfliktu – używanie zwrotów grzecznościowych, korzystanie z pomocy i doradztwa nauczycielki, zrozumienie tego, co przeżywają inni. 9. Uczenie się oceny własnych zachowań, rozróżnianie dobra od zła (wykorzystanie literatury). 10. Rozumienie, że inni mają takie same potrzeby jak ja: uczestnictwa w zabawach, korzystania z zabawek, spożywania słodczych (w związku z tym dzielenie się nimi). 11. Interesowanie się wytworami swoich kolegów, dostrzeganie wysiłku włożonego w ich powstanie, poszanowanie własności i wytworów pracy kolegów. 12. Udział w konkursach wewnątrz i międzyprzedszkolnych. DODATKOWO: akcje charytatywne: np. zbiórka plastikowych zakrętek na rzecz chorych dzieci, ubrań dla dzieci z Domu Dziecka	II zajęcie „Podróż do krainy wartości – przystanek przyjaźń”		wrzesień	- nauczycielki	- analiza za I i II półrocze
III. Samodzielny przedszkolak - samodzielność	Działania wychowawcze: Dostarczanie wzorców zachowań poprzez literaturę dziecięcą Nauka ubierania się i rozbierania Nauka przewracania rzeczy na prawa stronę Nauka samodzielnego korzystania z toalety	III zajęcie „Podróż do krainy wartości – przystanek samodzielność”	- zapis w dzienniku zajęć - wystawka	- cały rok	- nauczycielki	- analiza za I i II półrocze

ć	Nauka mycia rąk z zachowaniem kolejnych etapów Nauka prawidłowego mycia zębów		prac dzieci			
IV. Zdrowy i bezpieczny przedszkolak - zdrowie - bezpieczeństwo	Pokazywanie, jak dbać o bezpieczeństwo swoje i innych - na drodze, na wakacjach, postępowanie z obcym itp. (np. cykliczne spotkania z policjantem). Ustalanie zasad warunkujących bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu oraz na wycieczkach. Zapoznavanie z konsekwencjami niebezpiecznych zabaw i zachowań. Uczenie zasad kodeksu drogowego dla pieszych, pokazywanie konieczności przestrzegania go. Wskazywanie na konieczność dbania o swoje zdrowie (zabawy ruchowe, zestawy ćwiczeń gimnastycznych, spacer, wycieczki, pobyt na świeżym powietrzu, odpowiednie ubieranie się, mycie rąk, wizyty kontrolne u lekarza, mycie zębów, właściwe odżywianie się, jedzenie śniadania).	IV zajęcie „Podróż do krainy wartości- przystanek zdrowie”	- wystawki prac dzieci	- kwiecień	- nauczycielki	- analiza za I i II półrocze
V. Przedszkolak przyjacielem przyrody - odpowiedzialność - szacunek - piękno	Działania wychowawcze: Kształtowanie postaw proekologicznych. Wprowadzanie dzieci w świat przyrody, ukazywanie jej piękna. Kształtowanie opiekuńczej postawy dzieci w stosunku do zwierząt i roślin. Ukazywanie sposobów chronienia przyrody. Podejmowanie przez dzieci konkretnych działań na rzecz środowiska naturalnego. DODATKOWO: Zbiórka puszek i baterii, zbiórka artykułów do Schroniska dla zwierząt, akcja „Sprzątanie świata”, hodowle zwierząt i roślin w kącikach przyrody.	V zajęcie „Podróż do krainy wartości – przystanek odpowiedzialność ”	- zapis w dzienniku zajęć wystawa w holu przedszkolnym - zapis w dzienniku zajęć , fotorelacje	- maj	- nauczycielki	- analiza za I i II półrocze
VI. Przedszkolak miłośnikiem sztuki - wartości estetyczne , - piękno	Działania wychowawcze: 1. Rozwijanie u dzieci zainteresowania teatrem, muzyką, malarstwem, rzeźbą i architekturą (także architekturą zieleni i architekturą wnętrz) 2. Zapoznavanie dzieci z dziełami wybitnych malarzy, rzeźbiarzy poprzez prezentację zdjęć , oglądanie książek , prezentacje multimedialne itd. 3. Organizowanie w przedszkolu wystaw o malarzach, rzeźbiarzach z reprodukcjami ich prac np. z „kalendarzy” 4. Zapoznavanie dzieci ze sztukę ludową, tradycjami i obrzędami charakterystycznymi dla swojego regionu 5. Stworzenie dzieciom warunków do rozwijania wyobraźni i myślenia przestrzennego poprzez rysowanie, malowanie, lepienie, konstruowanie. 6. Organizowanie wycieczek do muzeum i na wystawy w środowisku lokalnym	VI zajęcie „Podróż do krainy wartości – przystanek piękno ”	- wystawki prac dzieci - wystawa w holu przedszkolnym	- marzec		
VII. Przedszkolak kocha swoją rodzinę i zna tradycje świąt rodzinnych - miłość - szacunek	Działania wychowawcze: Pobudzanie ciekawości do interesowania się tradycjami swojej rodziny Zacieśnianie więzi rodzinnych poprzez udział rodziców i dziadków w uroczystościach i imprezach organizowanych w przedszkolu (zajęcia otwarte, uroczystości okolicznościowe, wycieczki, pikniki, Olimpiada Sportowa, zajęcia adaptacyjne, itp.), Budzenie szacunku dla dziadków, rodziców i innych członków rodziny. Wspólne świętowanie z okazji różnych świąt i uroczystości	VII zajęcie „Podróż do krainy wartości – przystanek miłość ”		- grudzień	- nauczycielki	- analiza za I i II półrocze

	Przeżywanie radości z bycia razem. Uwrażliwienie dzieci na potrzeby innych członków rodziny. Samodzielne podejmowanie prostych obowiązków w domu i w przedszkolu, sprząatanie swoich zabawek, układanie książek, opieka nad zwierzętami. Organizowanie spotkań z rodzicami i dziadkami celem poznanie ich pracy zawodowej, wysłuchania ciekawych opowieści, itp., DODATKOWO: Organizowanie uroczystości z okazji święta Babci i Dziadka, Dnia Mamy i Taty, Mikołajki					
VIII. Przedszkolak dobrym Polakiem - patriotyzm	Działania wychowawcze: 1.Rozwijanie zainteresowania własną miejscowością i regionem. 2.Dostarczanie wiedzy nt. ojczyzny (stolica, najważniejsze rzeki i miasta, położenie na mapie). 3.Nabywanie właściwego stosunku do symboli narodowych. 4.Uświadomienie i wpajanie szacunku do kultury własnego narodu i jego dziedzictwa (m.in. muzea, galerie, zabytki, postacie historyczne). Uświadamianie dzieciom ich przynależności narodowej (podczas zajęć i przy nadarzających się okazjach)	VIII zajęcie „Podróż do krainy wartości – przystanek patriotyzm ” Uświadamianie dzieciom ich przynależności narodowej - jesteśmy Polakami, mówimy po polsku, rozumiemy znaczenie słowa "ojczyzna" - zapoznanie dzieci z barwami narodowymi, godłem i hymnem Polski, pomaganie w orientowaniu się na mapie Polski.	- zapis w dzienniku zajęć - wystawy w holu przedszkolnym	- listopad	- nauczycielki	- analiza za I i II półrocze
IX. Przedszkolak poznaje i szanuje inne narodowości - tolerancja	Działania wychowawcze: 1.Zainteresowanie dzieci niektórymi krajami Unii Europejskiej. 2.Kształtowanie akceptacji odmienności ludzi, także z innych krajów i kontynentów.	IX zajęcie „Podróż do krainy wartości – przystanek tolerancja ”	- zapis w dzienniku zajęć	- czerwiec		

6. SCENARIUSZE

6.1. SCENARIUSZ - Przystanek szacunek

SCENARIUSZ ZAJĘĆ(dzieci 5-6-letnie)

Temat: Chcemy być szanowani i akceptowani.

Podstawa programowa:

1.Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dziećmi i dorosłymi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych.:

Ad.1) obdarza uwagę dzieci i dorosłych, aby rozumieć to, co mówią i czego oczekują; grzecznie zwraca się do innych w domu, w przedszkolu, na ulicy;

Ad. 6) rozumie potrzebę poszanowania odmienności i autonomii drugiego człowieka.

Cel główny: Uświadomienie dzieciom co to jest szacunek i akceptowanie wszystkich ludzi.

Cele szczegółowe :

Dziecko:

- zna zwroty grzecznościowe,
- uważnie wysłucha utworu czytanego przez nauczycielkę,
- wskazuje sposoby okazywania szacunku,
- rozpoznaje i wyraża swoje uczucia,
- rozpoznaje i nazywa uczucia innych ludzi,
- odróżnia i prawidłowo ocenia złe i dobre zachowania,
- dokonuje oceny swojego postępowania,
- współdziała w grupie podczas wykonywania zadania,

Metody:

- słowna
- oglądowa
- zadań stawianych do wykonania

Formy:

- praca w parach, z całą grupą

Środki dydaktyczne:

płyta CD z utworem „Nie chcę Cię, nie chcę Cię znać...” tekst literacki wiersza Ewy Stadtmuller pt. ”Kolce”, obrazki z emotikonami (emocje), paski papieru ze zdaniami określającymi właściwe i niewłaściwe zasady postępowania w różnych sytuacjach., 2 koszyki z napisem „Szacunek” i „Brak szacunku”, duży arkusz papieru, kredki, płyta z dowolną muzyką

Przebieg zajęć:

1.Powitanie – taniec w parach „Nie chcę Cię, nie chcę Cię znać...”

2. Zabawa z wykorzystaniem krzesełek „ Czuję się dobrze”

Dzieci siadają na krzesełkach tworząc koło. Jedno z dzieci, nie ma krzesełka i stojąc w środku kończy rozpoczęte przez nauczycielkę zdanie **np.:: „ Czuję się dobrze, gdy.....np. pani trzyma mnie za rękę, bawią się ze mną koledzy, pożyczę koledze zabawkę, gdy nikt mi nie**

dokucza itp. Dzieci, które utożsamiają się z daną wypowiedzią wstają z krzesełek i siadają na inne wolne miejsce.

3. Słuchanie wiersza Ewy Stadtmuller pt. Kolce.

Kolce sprawdzają się
w przyrodzie,
ale na co dzień...

Można zranić słowem,
lub miną.
Krew nie płynie,
lecz łzy czasem płyną...

Strasznie kłują „kolczaste” żarty.
Taki kolec tkwi w sercu uparty
i uwiera, coraz to gorzej,
że aż serce kochać nie może.

Co robić?
Ja wiem, co zrobię.
Położę kolce po sobie.

4. Rozmowa z dziećmi po przeczytaniu wiersza:

-Co to są kolce?

-Jakie zwierzę ma kolce?

- Po co jeżowi potrzebne są kolce?

-Czy ludzie mają kolce? (Wy tłumaczenie dzieciom , że ludzie choć nie mają kolców to potrafią ranić się słowem, gestem, czynem- podanie przykładów przez nauczyciela i zachęcenie dzieci do dzielenia się swoimi przeżyciami). Nawiązanie do szacunku i akceptowania siebie nawzajem.

5. Zabawa „Pokaż nastrój” – swobodna ekspresja ruchowa.

Dzieci poruszają się w taki sposób, aby wyrazić za pomocą języka ciała i mimiki podany nastrój przedstawiony przez nauczycielkę na przygotowanych obrazkach –emotikony.

6. Zabawa pt. „Po której stronie stoisz”

Opracowanie z dziećmi kodeksu pod hasłem: „Chcemy być szanowani i akceptowani”.

Nauczyciel przygotowuje zdania określające właściwe i niewłaściwe zasady postępowania w różnych sytuacjach. Te, które są właściwe wkładamy do koszyka z napisem SZACUNEK, a niewłaściwe „wyrzucamy do koszyka” z napisem BRAK SZACUNKU. Nauczyciel staje na środku sali i zadaje pytania. Po każdym wskazuje praworęką kosz, mówiąc „tak”, a lewą kosz, mówiąc „nie”. Dzieci zgodnie ze swoim zdaniem, ustawiają się w określonym miejscu. Za każdym razem nauczyciel analizuje ustawienie dzieci, próbując poznać ich opinię na dany temat. Po każdym pytaniu prowadzący zmienia pozycję koszyków, by dzieci musiały się przemieścić.

Przykładowe zdania:

- Kiedy mówimy o określonej osobie, to staramy się mówić o niej dobrze.
- Kiedy sytuacja tego wymaga, okłamujemy, wymyślając różne historie.
- Lepiej jest okłamać kolegę lub koleżankę, niż przyznać się do błędu.
- Gdy ktoś jest inny od nas, np. ciągle się czegoś boi, jest nieśmiały lub biedny, to można się z niego śmiać, wyzywać go bądź obrażać.
- Gdy ktoś jest przestraszony, staramy się go uspokajać i pokazać mu swoim zachowaniem, że nie ma się czego bać.
- Gdy ktoś jest nieśmiały, to staramy się nie zmuszać go do niczego, pozwalamy mu obserwować zabawę.
- Gdy widzimy, że ktoś jest biedny, to dzielimy się z nim tym, czego mamy w nadmiarze.
- Gdy ktoś nas denerwuje, to możemy podstawić mu nogę.
- Gdy ktoś nas denerwuje, to mówimy mu o tym co nas złości.
- Kiedy widzimy, że ktoś kogoś bije, to stoimy i patrzymy jak na ciekawe widowisko.
- Jak widzimy, że ktoś kogoś krzywdzi, to zgłaszamy to pani.
- Namawiamy dzieci do zabawy niebezpiecznej.
- Przewidujemy, które zabawy są niebezpieczne, i przestrzegamy przed nimi kolegów i koleżanki, a w zamian proponujemy bezpieczną zabawę.

7. Dokonanie oceny własnego zachowania pod kątem wybranych zasad.

Przyklejamy zdania z koszyka SZACUNEK na duży arkusz papieru, a dzieci składają pod nimi swoje podpisy na znak, że zgadzają się z tymi zdaniami.

8. Na koniec zabawa integracyjna przy muzyce pt. „Ludzie do ludzi”

Zabawę pt. „Po której stronie stoisz” można zastąpić zabawą „Jak byś się czuł w tej sytuacji?”

W sali wiszą buźki w różnych nastrojach. Nauczyciel proponuje, by dzieci wysłuchały opisu zdarzenia i ustawiły się przy ilustracji, odpowiadającej ich uczuciom w tej sytuacji. Po wykonaniu polecenia przez uczestników nauczyciel zadaje wybranym osobom pytania, dotyczące przyczyny ich wyboru. Następnie dzieci poruszają się w sposób wyrażający pokazane przez nie uczucie. Na umówiony sygnał zatrzymują się i słuchają opisu następnego zdarzenia.

Sytuacje:

- Jesteś w toalecie i słyszysz jak za drzwiami koleżanka mówi o tobie do drugiej dziewczynki, że jesteś brzydka i zaczynają się z ciebie śmiać. Co wtedy czujesz?
- Zawsze rozumiałeś się dobrze ze swoim kolegą. Pewnego dnia wchodzi mama kolegi do klasy, a on podbiega do niej, krzycząc, że ciebie już nie lubi i nie chce zaprosić cię na swoje urodziny. Co czujesz?
- Narysowałaś dla swojej koleżanki laurkę. Włożyłaś w tę pracę dużo wysiłku i serca. Podchodzisz do koleżanki i wręczasz jej prezent. Nagle słyszysz: Nie chcę tego rysunku, bo on wcale mi się nie podoba –jest brzydki. Co czujesz?
- Widzisz jak twój kolega buduje wspaniały statek z klocków. Jest ci smutno, bo ty nie potrafisz zbudować takiego statku. Mówisz do kolegi, że bardzo podoba ci się jego statek. Kolega proponuje, że może pokazać ci, jak zbudować taki statek. Pomaga ci w budowie i bawicie się później razem. Co czujesz?

6.2. SCENARIUSZ - Przystanek uczciwość

Temat: „W krainie wartości – uczciwość”

Prowadząca: Elżbieta Jaster

Grupa: dzieci 4-letnie

Cel ogólny: uświadomienie dzieciom co to jest uczciwość
/ to mówienie i poszanowanie prawdy/

Cele szczegółowe - dziecko potrafi:

- uzmysłować sobie jak ważne są wartości w życiu każdego człowieka

- dokonywać wyboru „prawdziwych wartości”
- rozwijać umiejętność rozpoznawania i nazywania wartości moralnych
- postrzegać wartości jako drogowskazów w życiu

Forma pracy:

- indywidualna
- grupowa

Metoda pracy:

- pogadanka
- aktywizująca

Środki dydaktyczne:

- „Baśnie” H.CH. Andersena
- korona
- tabliczki z napisem TAK NIE
- piosenka pt: „Każdy wie, co jest złe” z płyty „Śpiewające brzdące”
- sylweta drzewa i listki
- pozytywka
- kartki i mazak
- kolorowe szarfy

Przebieg zajęcia:

1. Wprowadzenie do tematu – N. włącza pozytywkę, używa zaklęcia, dz. zamykają oczy, wyciszają się.

2. Czytanie tekstu baśni „Nowe szaty cesarza” H.CH.Andersena

Ocena postępowania bohatera:

- Czym lubił zajmować się cesarz?
- Jaką „zaletę” miały szaty uszyte przez oszustów?
- Dlaczego wszyscy kłamali cesarzowi, że widzą szaty?
- Kto był uczciwy i powiedział, że król jest nagi?
- Czy należy kłamać?

Wniosek: Człowiek uczciwy to człowiek, który nie kłamie, mówi prawdę.

3. Zabawa ruchowa „Jestem królem” - jedno dziecko jest królem w koronie, spaceruje po sali, reszta dzieci oddaje mu pokłon na prawo i lewo

4. Zabawa dydaktyczna TAK/NIE - N. czyta pytania, jeżeli pytania jest nieprawdziwe to pokazują tabliczkę z napisem NIE, jeżeli jest prawdziwe pokazują tabliczkę z napisem TAK

- Słońce jest żółte?
- Usta mamy zielone?
- Widzimy przez uszy?
- Trawa jest fioletowa?
- To jest moja noga? /pokazuje nogę dziecka/

- Czy śnieg pada z poduszki?

5. „Burza mózgów” - podawanie skojarzeń do słowa „uczciwy”, „uczciwość”
/dobro, prawda, sprawiedliwy, nie kradnie, nie kłamie itd./

N. zapisuje na kartkach i wiesza na tablicy.

„Uczciwość jest tylko jedna, nie można być trochę uczciwym, a trochę nie”

6. Zabawa ruchowa „Kareta dla króla” - jedno dziecko wybrane na króla, pozostałe dzieci tworzą zaprzęgi połączone są szarfami, gdy król usłyszy muzykę wybiera zaprzęg i rusza, reszta zaprzęgów stoi. Muzyka cichnie następuje zmiana zaprzęgu.

7. Słuchanie piosenki pt: „Każdy wie, co jest złe” z płyty „Śpiewające brzdące”

To co jest złe, każdy z nas wie,
więc swojej mamusi obiecuję że
nie będę kłamał, bił innych dzieci.
Będę po sobie zawsze sprzątał śmieci.
Nie będę krzyczeć, wytykać języka,
ten kto tak robi, niech w podskokach znika.

To co jest złe, każdy z nas wie,
więc swojej mamusi obiecuję że
ja będę grzecznie bawić się z dziećmi,
będę pomagać sprzątać zabaweczki.
Do innych będę uprzejmie się zwracać,
gdy starsi mówią nie będę przeszkadzać.
To co jest złe każdy z nas wie,
a więc złym uczynkom my mówimy NIE

8. „Drzewko dobrych uczynków” - N. wiesza sylwetę drzewa i umawia się z dziećmi, że na listkach będzie zapisywała przez najbliższy tydzień dobre uczynki dz. np. podałam koleżance chusteczkę do nosa, posprzątałam salę. Każde dziecko musi pamiętać o uczciwości i nie robić dobrych uczynków dla listka.

6.3. SCENARIUSZ - Podróż do krainy wartości - Przystanek przyjaźń

Scenariusz zajęć nr 1

Podróż do krainy wartości - Przystanek przyjaźń - Agnieszka Mikicka

Cele ogólne:

1. Podkreślanie znaczenia przyjaźni w życiu człowieka.
2. Kształtowanie gotowości do nauki czytania i pisania.

Cele operacyjne:

- Dziecko uważnie słucha tekstu czytanego przez nauczyciela, odpowiada na pytania.
- Formułuje wypowiedzi poprawne pod względem gramatycznym.
- Dostrzega wartość przyjaźni w życiu człowieka, wyciąga wnioski i uzasadnia je.
- Dokonuje analizy i syntezy słuchowo-wzrokowej wyrazów o prostej budowie fonetycznej.
- Układa zdania, przelicza wyrazy w zdaniu, dzieli wyrazy na sylaby.
- Posiada koordynację wzrokowo-ruchową potrzebną do rysowania i wycinania oraz orientację na kartce papieru.

Środki dydaktyczne: wiersz K. Przybylskiej "Chodź kolego", obrazki - rebus fonetyczny (sanki, bałwan, narty, rower, piłka), litery drukowane wielkie (ANTEK), symbole graficzne do przedstawienia schematu zdania - wyrazy, sylaby, głoski, serduszka z tekturki do "wędrowania po kartce papieru, serca z imionami dzieci do wycięcia, drzewko z tektury i szarego papieru, nagranie do zabawy muzyczno-ruchowej "Taniec przyklejaniec", nożyczki, klej.

Przebieg zajęć:

1. **Zabawa muzyczno-ruchowa: "Taniec przyklejaniec".**
2. **Zabawa dydaktyczna "Wędrujące serca".** Dzieci otrzymują kolorowe serca i kartkę papieru, układają serduszka na kartce, zgodnie z poleceniem nauczyciela, np.: "połóż serduszko w prawym górnym rogu kartki", "połóż serduszko w lewym dolnym rogu kartki" itp.
3. **Wiersz K. Przybylskiej pt. "Chodź kolego".** Słuchanie wiersza i dopowiadanie przez dzieci zbiorowo i indywidualnie po każdym wersie zwrotu - chodź kolego. Rozmowa na temat wiersza: wypowiedzi dzieci na temat zabaw, o których była mowa w wierszu. Podawanie własnych propozycji zabaw i zajęć, jakie można podejmować wspólnie z kolegami w przedszkolu. Nauka końcowego fragmentu wiersza - recytacja zespołowa w różnym tempie, z różnym natężeniem głosu oraz różną intonacją.
4. **Zabawa ruchowa rozbudzająca zaufanie do partnera: "Ratuj".** Dzieci dobierają się w pary i spacerują po sali w różnych kierunkach w taki sposób, że jedno idzie przodem, a drugie w niewielkiej odległości za nim. Na zawołanie "Ratuj!", dziecko idące z przodu lekko osuwa się do przysiadu, a zadaniem partnera jest podtrzymanie go, aby nie zdażyło przykucnąć. Po pewnym czasie następuje zamiana ról.
5. **Rebus fonetyczny "Dobry kolega".** Nauczyciel oznajmia dzieciom, że jeżeli chcą znać imię jednego z dobrych kolegów, muszą rozwiązać rebus. Na tablicy umieszczone są obrazki (sanki, bałwan, narty, rower, piłka), dzieci odpowiadają, co się na nich znajduje. Nauczyciel wyjaśnia, iż w każdym z tych wyrazów ukryty się głoski, z których ułożą imię dobrego kolegi. W pierwszym wyrazie chodzi o drugą głoskę. Dzieci dokonują analizy słuchowej wyrazu sanki i odpowiadają, iż druga głoska to **A**. w drugim wyrazie chodzi o głoskę ostatnią, ostatnia głoska w wyrazie bałwan to **N** itd. Narty - **T**, rower - **E**, piłka - **K**. Dzieci dokonują syntezy otrzymanych głosek i odpowiadają, że poszukiwane imię to **ANTEK**. (Chętne dzieci odnajdują litery z rozsypani literowej i umieszczają napis na tablicy.)
6. **Układanie zdania z podanych przez nauczyciela wyrazów:** TO ANTEK KOLEGA DOBRY. Dzieci układają zdanie z wysłuchanych wyrazów: ANTEK TO DOBRY KOLEGA. Za pomocą umownych symboli graficznych, przedstawiają ilość wyrazów w

zdaniu, dzielą wyrazy na sylaby, przeliczają je, wybrzmiewają głoski w poszczególnych sylabach, zaznaczają zgodnie z umową.

7. **Drzewko przyjaźni.** Na dywanie znajdują się szablony serduszek z imionami dzieci. Dzieci podchodzą indywidualnie i odnajdują serce ze swoim imieniem (pomoc nauczyciela dzieciom, które mają z tym trudność), następnie każde dziecko posługując się ostrożnie nożyczkami wycina po zaznaczonej linii swoje serduszek i umieszcza je na przygotowanym z tektury i szarego papieru drzewku. Po umieszczeniu wszystkich serduszek, powstaje przedszkolne **Drzewko przyjaźni**, które będzie nam przypominać o utrzymywaniu dobrych relacji między rówieśnikami w grupie.

Scenariusz zajęć nr 2

Podróż do krainy wartości - Przystanek przyjaźń

Agnieszka Mikicka

Cele ogólne:

- Rozwój tolerancji;
- Integracja grupy;
- Wdrażanie zasad dobrych manier.

Cele szczegółowe.

- Umieć się dzielić z innymi;
- Doskonalić umiejętność zgodnej współpracy z grupą;
- Potrafić powiedzieć coś miłego koledze / koleżance;
- Poznać grzecznościowe zwroty języka migowego;
- Narysować portret swojego przyjaciela.

Formy pracy:

praca w grupie
indywidualna

Metody pracy:

pogadanka
zabawa
rysunek

Materiały, środki dydaktyczne:

kłębek wełny, kartka, farby lub kredki

Przebieg zajęcia:

1. Krótkie wprowadzenie do tematu zajęć. Prowadzący zadaje pytania uczniom:
Czy wiecie, jak powinien zachowywać się dobry kolega?
Czy dobry kolega potrafi się dzielić, np. czekoladą?
Czy powie coś miłego?
Co mówi, jak się z nami wita? itp.

2. Zabawa: „Gesty przyjaźni”.

Prowadzący pyta się dzieci, czy znają gesty przyjaźni. Dzieci prezentują te, które znają.

Pokazują je swoim kolegom z klasy.

3. Zabawa: „Nić przyjaźni”.

Uczniowie siedzą w kole i rzucają do siebie kłębek wełny, tworząc nić przyjaźni. Ten kto rzuca mówi coś miłego tej osobie, która łapie kłębek.

Na koniec zabawy można spróbować odplatać nic.

4. Uzupełnianie rozpoczętych wypowiedzi.

Przyjaciel to...

Przyjaciel pomaga, kiedy...

Z przyjacielem najlepiej...

5. Zabawa integracyjna „Kładka”.

Przebieg zabawy: Na środku sali rozłożona jest gazeta kładka. Dzieci mają tak przejść, aby nikt nie wpadł do rzeki. Po pewnym czasie papier składamy na połowę, potem znów na połowę.

Dzieci powinny sobie pomagać, aby nikt nie wpadł do rzeki.

Wniosek: Musimy sobie wzajemnie pomagać, dbać nie tylko o siebie.

Jak nazywa się osoba, która tak postępuje? To PRZYJACIEL.

6. Mówimy bez słów.

Prowadzący uczy dzieci kilka gestów z języka migowego: dzień dobry, do widzenia, proszę, przepraszam, dziękuję. Są to gesty grzecznościowe, które powinien znać każdy.

7. „Mój przyjaciel” – portret najlepszego kolegi (technika dowolna).

8. Wspólne obejrzenie prac i wywieszenie na tablicy.

6.4. SCENARIUSZ – Przystanek samodzielność

Scenariusz zajęć grupa 6- latki

Temat kompleksowy: " Jestem samodzielny"

Temat zajęcia: „ Uczymy się wiązać buty “ - nauka wiązania butów na podstawie wiersza "Dwie myszki"

Cele:

- rozróżnianie nogi prawej i lewej
- nauka wiązania butów
- doskonalenie umiejętności posługiwania się sznurowadłami
- zachęcanie do samodzielnego zawiązywania butów

Metoda :

czynna:

- metoda zadań stawianych dziecku
- metoda kierowania własną aktywnością dziecka
- metoda ćwiczeń utrwalających wcześniej nabyte umiejętności
- metoda mapa myśli

słowna:

- rozmowa

- pokaz
- objaśnienie

Formy:

- zbiorowa
- indywidualna

Środki dydaktyczne : magnetofon, CD, tamburyno, obrazki symbolizujące różne sprawności i umiejętności, gotowe buciki do wiązania po jednym dla każdego dziecka, ilustracje różnych butów, wiersz "Dwie myszki"

Przebieg zajęć:

1. Piosenka „Wyciszanka” dzieci siadają w kole na dywanie i wspólnie śpiewają piosenkę:

Cichuteńko już siadamy i zajęcia zaczynamy – cicho sza, cicho sza.

Gdy szybciotko usiądziemy dużo rzeczy się dowiemy – cicho sza, cicho sza.

Gdy ktoś chciałby nam przeszkodzić Pani palcem będzie grozić – cicho sza.....

2. „Samodzielność co to oznacza?” – dzieci opowiadają o swoich umiejętnościach. Próba zdefiniowania określenia samodzielność, przypinanie na tablicy obrazków przedstawiających wymienione przez dzieci umiejętności np. guziki- umiejętność samodzielnego zapinania guzików (mapa myśli).

Jeżeli wśród obrazków brakuje jakiejś umiejętności, o której mówią dzieci, wówczas to one podają sposób graficznego przedstawienia jej (np. potrafię samodzielnie posługiwać się nożem i widelcem – można narysować sztucce).

Chętne dzieci mogą zademonstrować wybraną umiejętność.

3. „Umiem to bardzo dobrze „ – zabawa porządkowa z elementami przeliczania „Marsz ”

Marsz, marsz maszeruję w koło, marsz , marsz bardzo mi wesoło.

Marsz, marsz nogi mnie słuchają, nagle stop – odpoczywają.

Liczmy do (1,2,3,4)

4. Pokaz ilustracji butów (wiązane, na napy, rzepy, wsuwanie)

- dzieci wymieniają sposoby zapinania butów

- wypowiadają się na temat trudności jakie napotykają je podczas ubierania butów.

- dochodzą do wniosku, że najwięcej problemów mają z butami ze sznurówkami.

5. Zabawa ruchowa "Stonoga"

Dzieci tworzą Stonogę i idą przy muzyce rytmicznie. Na przerwę w muzyce słuchają poleceń nauczycielki:

- podnosi prawe nogi

- podnosi lewe nogi

- wystawia prawe nogi

- wystawia lewe nogi

- kuleją jej prawe nogi/ lewe nogi

6. Słuchanie opowiadania nauczycielki o chłopcu, który był samodzielny, ale chodził z rozwiązanymi butami, bo nie potrafił ich wiązać i za bardzo nie miał ochotę na naukę bo wydawało mu się to bardzo trudne. Pewnego dnia odwiedziła go babcia, która pokazała mu "czarodziejski węzeł". Ten czarodziejski węzeł długo ćwiczył i ćwiczył przez cały dzień. Radość była ogromna! W końcu poczuł się „dorosły” i mógł nosić supernowe buty a nie takie na rzepy dla małych dzieci. No i nareszcie mógł błysnąć w przedszkolu przed kolegami i

koleżankami i jako jeden z pierwszych związał sobie buty, kiedy to reszta dzieci ciągle musiała prosić się o zawiązanie przez mamę tatę lub panie z przedszkola. Nauczył się wiązać sznurowadła w przedpokoju na butach swoich i wszystkich innych członków rodziny. Jest jednak na to łatwiejszy sposób. Nie trzeba klęczeć w przedpokoju ani martwić się, że dziecko ubrudzi siebie, kanapę, dywan i wszystko inne gdzie zaciągnie ze sobą buta. Aby sama nauka wiązania butów nie była długa, mozolna i nudna, nauczymy się łatwego wierszyka pt. "Dwie myszki."

6. Pokaz wiązania sznurowadeł z jednoczesnym recytowaniem wiersza

1. *Były sobie dwie myszki Miki i Piki. Miały długie ogonki* – dziecko trzyma oba sznurowadła.
 2. *Zamieniły się miejscami* – dziecko krzyżuje sznurówki.
 3. *Jedna myszka weszła do norki* – wkładamy jeden koniec sznurowadła w utworzone oczko.
 4. *Druga ją zamknęła* – zaciskamy supeł
 5. *Jedna wystawiła uszko* – robimy z jednego końca sznurowadła małe uszko
 6. *Druga ją okrążyła i wystawiła swoje* – dziecko owija sznurówkę dookoła uszka i przez otwór wypycha drugie sznurowadło
 7. *Przyszedł kot, złapał myszki za uszy i wyciągnął z norki* – łapiemy palcami obu rąk za oba uszka i zaciskamy oba sznurowadła.
- Nauczyciel ponownie demonstruje wiązanie recytując wiersz - dzieci powtarzają słowa wiersza.

6. Wiązanie butów przez dzieci

- nauczyciel recytuje wiersz i podpowiada
- dzieci próbują zawiązać but

7. Zabawą orientacyjno – porządkową „Na którą nogę? ”

Dzieci zdejmują swoje kapcie i stają przed nimi. Nauczycielka gra na tamburynie rytm do biegania, podskoków lub marszu. Na przerwę dzieci szybko stają przed swoimi kapciami a nauczycielka wydaje polecenia: ubierz prawy but, lewy but; pokaż prawy but, lewy but.

8. Podsumowanie zajęcia

6.5. SCENARIUSZ - Przystanek zdrowie

6.6. SCENARIUSZ - Przystanek odpowiedzialność

6.7. SCENARIUSZ - Przystanek piękno

Temat: Piękno

grupa wiekowa : 4-5 latki

cele ogólne

- kształtowanie pozytywnego stosunku do przyrody – rozwijanie wrażliwości na jej piękno;
- używanie zwrotów grzecznościowych: „dzień dobry, do widzenia
- poznawanie rodzajów piękna

Cele szczegółowe

- weźmie udział w zabawie
- pozna różne rodzaje piękna
- wymieni pory roku, ułoży je w odpowiedniej kolejności
- odpowie na pytania
- pozna piękne zwyczaje
- wykona pracę plastyczną

Środki dydaktyczne

Wiersz, kartki kredki, obrazki z porami roku, dywaniki, obrazki: góry, lasy, morze, łąki, parki przyrody, magnetofon, płyta,

Metody :

- czynna,
- słowna
- oglądowa

Formy:

- indywidualna
- grupowa

Przebieg zajęć:

1. Dzieci siadają na dywanie w kole, nauczycielka mówi rymowanąkę:

„ **Ence pence na dzień dobry podajmy sobie ręce**”

Dzieci podają sobie ręce i puszczaają iskierkę przyjaźni na powitanie

2. **Nauczycielka czyta wiersz:**

„***Pory roku***”

Każdy rok ma czworo dzieci
które kocha niesłychanie,
i każdemu w równej części,
świat oddaje we władanie.

Kiedy WIOSNA rządzi światem
ziemia się pokrywa kwiatem
Kiedy LATO tron przejmuje
słońcu przygrzać rozkazuje.

Gdy przychodzi czas JESIENI,
w sadach owoc się czerwieni.
A gdy ZIMA berłu skinie,
świat w śniegowej śpi pierzynie.

Rok za rokiem tak się toczy.
Nieodmiennie w tym porządku,
bo gdy jeden się zakończy,
drugi snuje od początku.

Omówienie treści wiersza:

Wymień kolejne pory roku opisane w wierszu?

Czym się one charakteryzują?
A jaką obecnie mamy porę roku?
Która pora roku wg was jest najpiękniejsza i dlaczego?

3. Dzieci otrzymują obrazki z porami roku układają je na dywanikach w kolejności następowania po sobie zaczynając od wiosny
4. **Nauczycielka wywiesza na tablicy różne ilustracje przedstawiające krajobrazy Polski : Góry , morze, lasy , łąki , parki przyrody itp.** (w różnych porach roku , aby ukazać dzieciom piękno otaczającej nas przyrody).

Zadaje dzieciom pytania :

1. Czy podobają się im te zdjęcia
2. Co im się w nich podoba i dlaczego
3. Jakie jest wasze ulubione miejsce- swobodne wypowiedzi dzieci

5. **Zabawa orientacyjno-porządkowa „Zwiedzamy Polskę”**

Dzieci chodzą po sali przy dźwiękach dowolnej melodii. Gdy nauczyciel podniesie do góry ilustrację:

- morza – kładą się na dywanie i naśladują opalanie na plaży;
- gór – stają na palcach i wyciągają ku górze rękę.
- łąki – zrywają kwiaty, wachają je
- zabytki- oglądają z zaciekawieniem , pokazują coś ręką

6. **Piękne zwyczaje, zachowania**

„Słońko ma bardzo piękne zwyczaje,
mówi dzień dobry jak rano wstaje”

- „Dzień dobry” to piękne i magiczne słowo, czy znacie inne takie słowa?
- Co to znaczy, że ktoś się pięknie zachowuje?
- dyskusja i swobodne wypowiedzi dzieci (jest dobry, uczynny, grzeczny , miły, ładnie się bawi, pomaga, zna i używa „czarodziejskie i piękne słowa”: dziękuję, proszę, przepraszam, dzień dobry, do widzenia, itp.)

7. Zabawa w zgadywanke – O KIM MYŚLĘ?

Dzieci siedzą w kole – po kolei zadają zagadkę na temat wybranej osoby z grupy wskazując tylko na jej pozytywne cechy, wygląd czy zachowanie, (np. „myślę o osobie, która ma 2 piękne warkoczyki”, lub „myślę o osobie, która pięknie opowiada historyjki o dinozaurach”) – reszta grupy odgaduje o kogo chodzi.

8. Nauczycielka pyta dzieci co to jest piękno? Próby wyjaśnienia tego pojęcia

Piękno to nie tylko uroda , wygląd, ale również to co nas otacza piękna przyroda las ,morze , góry, piękne zachowanie dobre serce, piękne mogą być też wspomnienia . To , to wszystko co wywołuje w nas pozytywne emocje i sprawia ,że czujemy się dobrze i szczęśliwi.

9. Praca plastyczna Piękno – dzieci rysują to co kojarzy im się z pięknem. Wystawa prac i omówienie ich.

10. Nauczycielka dziękuje dzieciom za wspólną zabawę

6.8. SCENARIUSZ - Przystanek miłość

SCENARIUSZ ZAJĘĆ „MIŁOŚĆ”

Cele ogólne:

- uświadomienie dzieciom znaczenia miłości w życiu człowieka;
- kształtowanie sprawności językowej w zakresie precyzji wyrażania uczuć (smutek, złość, miłość, radość);
- współtworzenie przyjaznej atmosfery w grupie;
- wdrażanie do aktywnego udziału w zajęciach.

Cele szczegółowe – dziecko:

- rozumie treść opowiadania pt. „Szczęśliwe gąbki”;
- wie, co oznacza słowo „miłość”;
- potrafi wypowiadać się na temat miłości;
- potrafi wyrazić uczucie, jakim obdarza bliskie mu osoby;
- dokonuje analizy sylabowej wyrazów;
- prawidłowo posługuje się nożyczkami;
- potrafi wykleić kolorowym papierem kontur;
- umiejętnie współpracuje w grupie.

Metody:

- słowne (objaśnienia i instrukcje, żywego słowa);
- percepcyjne (pokazu);
- czynne (kierowania własną działalnością dziecka, zadań stawianych dziecku).

Formy:

- zbiorowa;
- indywidualna;
- grupowa.

Środki dydaktyczne: Duża kostka do gry z wyklejonymi emocjami zamiast kropek, opowiadanie T.G. Ramos pt. „Szczęśliwe gąbki”, obrazki przedstawiające różne emocje (złość, radość, miłość, smutek), połówki serca (dla każdego dziecka), szablon serca, płyta CD, magnetofon, duże arkusze papieru, kolorowy papier, plastelina, bibuła, kredki, klej, nożyczki, wycinki

z gazet wyrażające uczucie - miłość, gąbki i wanienka z wodą.

Przebieg zajęć:

Powitanie. Zabawa w kręgu *Iskierka przyjaźni* (według Klanzy): „Iskierkę przyjaźni wypuszczam w krąg, niech powróci do mych rąk”.

Kostka uczuć. Dzieci siedzą w kręgu i otrzymują „kostkę uczuć” (kostka do gry, na której przyklejone są obrazki z różnymi twarzami wyrażającymi uczucia – smutek, miłość, złość, radość). Zadaniem dzieci jest pokazanie mimiką lub ciałem uczucia, które wypadnie na kostce.

Opowiadanie. Czytanie dzieciom opowiadania „Szczęśliwe gąbki” (T. G. Ramos, *Szczęśliwe gąbki*, [w:] D. Tillman, D. Hsu, *Wychowanie w duchu wartości. Wchodzenie w świat 3–7 lat. Program edukacyjny*, Warszawa 2004):

Dawno temu, był ocean, w którym żyły bardzo szczęśliwe gąbki. To właściwie nie był zwyczajny ocean – był to ocean miłości. Istniała pewna szczególna przyczyna szczęścia gąbek – zawsze były przepelnione miłością.

Pewnego dnia jedna z gąbek podpłynęła na skraj oceanu. Postanowiła pobawić się z falami i przekoziółkować na plażę. W końcu dotarła na tę plażę. I co zobaczyła? Na piasku siedziała dziewczynka. Nazywała się Marion. Najwyraźniej nie dostrzegła ani piękna oceanu, ani jasnego błękitnego nieba – po prostu patrzyła w dół. Nie wyglądała na zbyt szczęśliwą. Gąbkę zaskoczyło to, że w słoneczny dzień widzi tak smutną twarz. Pozdrowiła więc dziewczynkę:

– Cześć! Co się dzieje? Wyglądasz na nieszczęśliwą. A ja zawsze słyszałam, że chłopcy i dziewczynki ciągle się śmieją... Marion odpowiedziała niemal natychmiast: – Nie. Wielu ludziom bywa smutno. Jestem bardzo zaskoczona, że widzę tak szczęśliwą gąbkę. Nigdy dotąd nie widziałam aż tak radosnej twarzy. Dlaczego jesteś taka szczęśliwa? – To bardzo proste – odpowiedziała gąbka. – Takie gąbki jak ja, mieszkające w oceanie miłości, nieustannie wchłaniają w siebie tę miłość. Dzielimy się nią z innymi. A gdy ktoś wpadnie w roztargnienie i zapomni o tej miłości, to zdarzają się różne wpadki. I dopiero wtedy stają się smutne lub zagniewane. Marion wyprostowała się nieco i zaciekawiona zapytała: – I co wtedy robią? – Cóż – odrzekła gąbka. – Wtedy wszystkie pozostałe gąbki odwiedzają taką smutną i zagniewaną gąbkę. Napęlniamy się miłością, wyciskamy ją i przekazujemy gąbce, która jest zagniewana lub smutna. To proste! – Czy chciałabyś być moją przyjaciółką? – zapytała Marion. Chciałabym być taka jak ty. Myślisz, że to możliwe, aby chłopcy i dziewczynki napęlniali się miłością i byli tak szczęśliwi, jak wy? – Oczywiście!

– Lecz ja nie jestem gąbką... jestem dziewczynką, jak więc mam to zrobić? – zapytała Marion. – Nic prostszego, musisz po prostu uwierzyć w miłość – odparła gąbka. – Ty także jesteś jak gąbka, ponieważ możesz napęlniać się miłością i przekazywać ją innym. – To wspaniale! Muszę to wypróbować! – wykrzyknęła radośnie Marion. Wzięła głęboki oddech i w myślach zaczęła napęlniać się miłością. Uśmiechnęła się i oznajmiła: – To prawda! Już czuję się bardziej

szczęśliwa. A gąbka na to: – Widzisz, to proste. Jeśli chodzi o miłość, wszyscy jesteśmy tacy sami.

Gąbka i Marion. Rozmowa kierowana na temat treści

opowiadania: *Gdzie żyły gąbki?; Co zdziwiło gąbkę, gdy dostrzegła małą dziewczynkę?; Co wytłumaczyła gąbka małej Marion?; Kiedy gąbki czują się smutne?; Co robią gąbki, kiedy ktoś czuje się smutny lub zagniewany?; W czym były podobne do siebie gąbka i Marion?*

Przeprowadzenie doświadczenia. Nauczyciel siada z dziećmi w kole, na środku stoi wanienka z wodą (która może być zabarwiona na wybrany przez dzieci kolor – może to być symboliczny kolor miłości, czerwony), każde z dzieci ma swój kawałek gąbki. Dzieci po kolei podchodzą do wanienki i moczą swoją gąbkę – obserwują jak nasiąka wodą i staje się coraz cięższa (nauczyciel tłumaczy dzieciom: ciężka gąbka jest też silniejsza, łatwiej przetrwa, nie porwie jej wiatr gdyż jest napełniona wodą – człowiek przepełniony miłością też jest silniejszy).

Znajdź swoją połówkę serca. Dzieci losują z kosza połówki serca. Zadaniem przedszkolaków jest odnalezienie dwóch pasujących do siebie połówek. Kiedy dzieci poszukują swojej połówki serca, w tle słyszą spokojną muzykę. Po odnalezieniu „swojej połówki” dzieci siadają w parach i wykonują sobie masażyk.

Zabawa ruchowa przy muzyce. Na sali porozstawiane są krzeselka lub dywaniki jako przeszkody. Jedno dziecko zamyka oczy, a drugie prowadzi je tak, aby o nic nie uderzyć, na pauzę w muzyce zmiana ról.

Czym jest miłość? Dyskusja na temat serca jako symbolu

miłości: *Co według was oznacza symbol serca?; Gdzie można spotkać miłość?; Jak można okazać miłość innej osobie?; Kogo najbardziej kochacie?; Jak dbacie o tych, których kochacie?; Jaki byłby świat, gdyby ludzie nie kochali siebie nawzajem?* Nauczycielka

podsumowuje wypowiedzi dzieci stwierdzeniem, że miłość jest najważniejszą wartością w naszym życiu.

Burza mózgów i wykonanie plakatów. Dzieci w grupach otrzymują duży arkusz papieru i kontur serca, który odrysowują na środku. Następnie dowolną techniką wypełniają kontur a dookoła przyklejają obrazki wycięte z gazet, które wyrażają uczucie „MIŁOŚĆ”.

Zakończenie zajęć. Zabawa w głuchy telefon (hasło miłość).

6.9. SCENARIUSZ - Przystanek patriotyzm

Temat : „Jesteśmy Polakami”

Cele ogólne:

- rozwijanie zainteresowań krajem ojczystym
- budzenie szacunku i przywiązania do symboli narodowych
- wspomaganie rozwoju mowy
- doskonalenie sprawności manualnych
- doskonalenie percepcji wzrokowej
- wdrażanie do zachowania porządku i ładu w miejscu pracy

Cele operacyjne:

Dziecko:

- rozpoznaje flagę, godło, hymn Polski
- nazywa kraj, w którym mieszka
- rozumie pojęcia: Polak, Polska, flaga, godło, hymn
- wypowiada się na określony temat
- wykonuje godło wg instrukcji
- sprząta miejsce pracy

Formy pracy:

- indywidualna
- grupowa

Metody pracy:

- czynne (zadań stawianych dziecku, kierowania aktywnością)
- oglądowe (pokaz)
- słowne (rozmowa, nauka wiersza)

Środki dydaktyczne:

Godło, flaga Polski, płyta CD z nagraniem hymnu, wiersz „Kto ty jesteś” Władysława Bełzy, wyrazy do globalnego czytania, szkice godła Polski, czerwone farbki, pędzelki, kubeczki z wodą, białe piórka, klej.

1. Część wstępna:

- Powitanie dzieci piosenką wg. M. Bogdanowicz „„Witaj”- zabawa integracyjna
Witaj Aniu, witaj Aniu! / uczestnicy zabawy patrzą na dziecko
Jak się masz? Jak się masz? / i machają do niego, zaglądając mu w oczy
Wszyscy cię witamy, / wyciągają ręce w geście powitania
Wszyscy cię kochamy / krzyżują ręce na piersiach
Bądź wśród nas, bądź wśród nas! / wszyscy chwytają się za ręce
- Zapowiedź dzisiejszych zajęć

Nauczycielka: *Na dzisiejszych zajęciach będziemy mówić o bardzo ważnych dla nas sprawach. O tym, kim jesteśmy i o tym, o czym zawsze powinniśmy pamiętać. Posłuchajcie wiersza.*

2. Część główna:

Dzieci słuchają wiersza, następnie odpowiadają na pytania dotyczące jego treści:

*„Kto ty jesteś? Polak mały.
Jaki znak twój? Orzeł biały.
Gdzie ty mieszkasz? Między swemi.
W jakim kraju? W polskiej ziemi.
Czym ta ziemia? Mą ojczyzną.
Czym zdobyta? Krwią i blizną.
Czy ją kochasz? Kocham szczerze.
A w co wierzysz? W Polskę wierzę.”*

- Rozmowa na temat wiersza

*O czym opowiadał wiersz?
Kim jesteśmy?
Jak nazywa się nasza ojczyzna, nasz kraj?
Jak nazywamy mieszkańców Polski?*

- Rozwiązywanie zagadek:

*W górach mieszka wielki ptak.
To jest Polski naszej znak.
Zobaczysz go kiedyś może.
To jest biały (orzeł)*

*Biel na niej jest i czerwień.
Powiewa pięknie, gdy wiatr się zerwie. (flaga)*

- Przedstawienie dzieciom flagi polskiej oraz godła. Krótkie omówienie:

Każdy kraj ma swoje symbole narodowe, Polacy mają godło z wizerunkiem orła białego w koronie w czerwonym polu. Nasz flaga jest biała czerwona. Biel jest na górze, czerwień na dole.

- Umieszczenie napisów globalnych flaga, godło.
- Zabawa ruchowa
Dzieci poruszają się po sali dostosowując ruch do usłyszanej muzyki (podskoki, bieg, marsz). Na przerwę w muzyce nauczyciel podaje polecenia: flaga – dzieci naśladują falowanie flagi na wietrze; orzeł – machają rękoma, naśladując ptaka.
- Zabawa „Głuchy telefon”.
N. przekazuje hasło jednemu z dzieci w każdej drużynie. Hasło musi być przekazywane kolejnemu uczestnikowi, ostatni wypowiada je głośno.
- Jesteśmy Polakami
- Mówimy po polsku.
- Zagadka słuchowa
Nauczyciel włącza hymn Polski, dzieci odgadują.
Mazurek Dąbrowskiego - Hymnem Polski. Wyjaśnienie, co to takiego jest hymn i kiedy go możemy usłyszeć. Wspólne wysłuchanie hymnu w pozycji na baczność.
- Wykonanie karty pracy – dzieci malują tło godła, przyklejają białe pióra do orła.

3. Część końcowa:

- Porządkowanie stanowisk, omówienie prac.
- Recytacja wiersza Bełzy „Kto ty Jesteś?”
- Ewaluacja – *dzieciom, którym się zajęcia podobały pomachają do mnie.*

6.10. SCENARIUSZ - Przystanek tolerancja

6.11. SCENARIUSZ - Przystanek pokój – pokojowe nastawienie

TEMAT: Pokojowość

Cel: zapoznanie dzieci z pojęciem pokojowy człowiek (łagodny),
umiejętność proszenia o wybaczenie,
akt przeprosin

Uczestnicy: grupa dzieci w wieku 6 lat

Czas trwania zajęć: 1 godzina

Metody i techniki: pogadanka, burza mózgów

Formy: indywidualna, grupowa

Środki i materiały:

Środki: tekst literacki,

Materiały: 2 szare arkusze papieru, tyle białej kredy ile jest dzieci w grupie, białe ścinki papieru z niszczarki, wata opatrunkowa, klej, tablica korkowa lub inna, kamyk polny, puzzle ze słowem ZGODA.

Literatura:

M. Strzałkowska „Coś strasznego”, w M. Strzałkowska „Rady nie od parady czyli wierszyki z morałem”.
s. 49-51.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część I

1. Siadamy na krzesłach.

2. Zabawa: „Powiedz swoje imię” (R. Domań – Metody pedagogiki zabawy)

Każde dziecko po kolei mówi swoje imię w określony, podany przez prowadzącego sposób:

- normalnie,
- zdrobniale
- szeptem
- bardzo głośno
- powoli
- z radością

oraz w dwóch zdaniach określa siebie: co lubi robić, jakie ma cechy charakteru lub w co lubi się bawić?

Następnie prowadzący zadaje pytanie: czy często się złoście, czy jesteście pokojowo nastawieni?

Kto pokojowo? Dzieci z pokojowym nastawieniem podnoszą ręce do góry.

A teraz Wam przeczytam opowiadanie o dwóch dziewczynkach:

Część II

3. Czytanie tekstu, później - pytania do dzieci:

- Co Hania zrobiła Ewie? (coś strasznego, ale nikt nie wie co)
- Czy Ewa już zapomniała co zrobiła Hani? (tak)
- A gdy ktoś na kogoś się gniewa, to dobrze się z tym czuje? (nie)

- To trzeba wybaczać czy nie? (tak)
- Jak się nazywa taki człowiek co wybacza, jakie ma nastawienie? (pokojoye, czyli jest łagodny jak „gołąbek pokoju”).

4. Zabawa plastyczna: dzielimy dzieci na 2 grupy i rysujemy 2 gołąbki pokoju – białą kredą na szarym papierze (lub tyle gołąbków ile dzieci – obklejamy wówczas watą lub malujemy całe białą kredą w środku).

Następnie 2 gołąbki obklejamy ścinkami z niszczarki.

Powstałe gołąbki zawieszamy na tablicy korkowej lub ścianie.

5. Zabawa „Kamyk w bucie” (Koźmińska I. Olszewska E. – Z dzieckiem w świat, str. 144)

Prosimy dziecko, aby włożyło sobie do buta kamyk. Będzie on symbolizował krzywdę, której doznało –

ktoś je wyśmiał, okradł, niesłusznie o coś oskarżył i ono nie może mu tego wybaczyć.

Zadanie polega na tym, by dziecko przez jakiś czas nosiło w bucie kamyk.

Następnie zapytajmy, jak się z tym czuło? Czy kamyk uwierał podczas chodzenia? A podczas siedzenia też uwierał? (mniej). Podobnie jest z rozpamiętywaniem krzywdy – jeśli myślimy o niej co jakiś czas, pojawia się ból.

A co się stanie, jeśli nie wyrzucimy kamyka i będziemy go nosić w bucie jeszcze przez wiele godzin lub dni? (pęcherze i rany na stopie).

Podobnie jest z naszym umysłem – jeśli nie nauczymy się wybaczać, robimy krzywdę sobie, możemy dotkliwie cierpieć, a nawet chorować. A czy winowajcy przeszkadzał kamyk w naszym bucie? (nie)

Czy jego też bolało czy tylko nas? To my fundujemy sobie ból !!!

Czy dlatego, aby nas bolało, a winowajca nic nie czuł, albo dawno o tym zapomniał warto pielęgnować złe uczucia? (nie)

Dziecko wyrzuca kamyk z buta – **symbolicznie wybacza krzywdę.**

Zapytajmy dziecko, czy teraz czuje się lepiej? Czy jest mu wygodniej?

6. Pytania do dzieci – burza mózgów:

Co oznaczają pojęcia: pokój (od łagodności, nie pomieszczenia w domu), pokojowe nastawienie, pokojowość?

Pokój to stan zgody, brak wojny, ale także stan spokoju, równowagi ducha i umysłu (łagodność, cierpliwość).

Pytamy dzieci, czy mówi im coś takie powiedzenie jak: łagodne rozwiązywanie konfliktów?

A jak reagować na docinki, przezwiska?

7. Zabawa „To mnie nie dotyczy” (Koźmińska I. Olszewska E. – Z dzieckiem w świat, str. 133-134).

Prosimy dziecko, aby stanęło do nas tyłem i odwróciło się do nas dopiero jak usłyszy swoje imię.

Wołamy na nie innym imieniem niż jej własne np. do Zuzi wołamy „Odwróć się Piotrze”, „Odwróć się Kasiu”.

Dziewczynka nie odwraca się, ponieważ wie, że to jej nie dotyczy, gdyż żadne imię nie jest jej imieniem.

Jeśli ktoś rzuca Wam przezwiska, to nie należy zwracać na nie uwagi, gdyż reagując na przezwisko, uznajemy jego słuszność. Poprośmy drugi raz dziecko, aby odwróciło się do nas tyłem, a my wołamy: „Odwróć się ciamajdo”, „Odwróć się okularniku”. Nie reagujemy na przezwiska!!!

8. Zabawa „Pojednajmy się” (Koźmińska I. Olszewska E. – Z dzieckiem w świat, str. 145).
Ćwiczmy z dziećmi akt przeprosin. Dzielimy dzieci na dwójki i prosimy, aby stanęli naprzeciw sobie. Każde dziecko z dwójki patrzy sobie w oczy, podaje prawą rękę i mówi: „Przepraszam”.
Mogą dodać, że jest im przykro, że takie zachowanie się już nie powtórzy.
Prowadzący podchodzi do każdego przepraszającego i wysłuchuje poprawności przeprosin.
Dzieci zamieniają się rolami.

9. Zakończenie: Na koniec dzieci układają z kolorowych puzzli słowo **ZGODA**.
Jakaś osoba z przedszkolaków, która umie już czytać głośno odczytuje napis.
A kojarzycie jakieś przysłowie z tym słowem? (np. Zgoda buduje, niezgoda rujnuje).

Małgorzata Strzałkowska
COS STRASZNEGO

Hania coś zrobiła Ewie.
Coś strasznego. Co? Nikt nie wie.
Nawet Ewa choć wiedziała,
też już dawno zapomniała,
jednak wciąż jest obrażona.
Chodzi zła naburmuszona
i namawia koleżanki,
żeby unikały Hanki.
- Ja tej Hance nie daruję!
Ona tak mnie denerwuje!
Ja tej jędzy wprost nie znoszę!
Jak ją dorwę wypatroszę!

Dookoła coś się dzieje,
słysząc krzyki, ktoś się śmieje,
tylko Ewa z miną smoka,
z Hanki wciąż nie spuszcza oka.
Mars na czoło, drżą jej dłonie...
Za chwileczkę siarką zionie!

Tak to trwało, trwało, trwało...
Ale wreszcie się urwało.

Pomyślała w końcu Ewa:
- Po co ja się na nią gniewam?...
Ona się tym nie przejmuję,
a ja się okropnie czuję...
Kiedy Hankę dziś spotkała,
z różną miną powiedziała:
- Ja już się nie gniewam! Wcale!
Na to Hanka: - To wspaniale!

I za ręce się złapały,
i w podskokach gdzieś pognały.

Kto nauczy się wybaczać,

ten z radości będzie skakać!